

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ
ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН
АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ ИРГЭДЭД
ЗОРИУЛСАН ГАРЫН АВЛАГА

ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ

Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хууль болон Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулж үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаанд хамааруулсан.

Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хүрээнд Санхүүгийн зохицуулах хорооноос дараах журмуудыг баталсан. Үүнд:

01

**2020 ОНЫ
150 ДУГААР
ТОГТООЛ**

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл олголт, бүртгэлийн журам;

02

**2020 ОНЫ
151 ДҮГЭЭР
ТОГТООЛ**

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчээс төвлөрүүлэх зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээ;

03

**2020 ОНЫ
179 ДҮГЭЭР
ТОГТООЛ**

Банкнаас бусад санхүүгийн болон санхүүгийн бус бизнес, мэргэжлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгээр эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журам;

04

**2020 ОНЫ
182 ДУГААР
ТОГТООЛ**

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд зайны болон газар дээрх хяналт, шалгалт хийх журам;

05

**2020 ОНЫ
1048 ДУГААР
ТОГТООЛ**

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийн мэргэжлийн холбоонд тавигдах шаардлагыг тодорхойлох журам;

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ, ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОЛТ, БҮРТГЭЛИЙН ЖУРАМ

Энэхүү журмын зорилго нь үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл олгох, бүртгэхэд тавигдах нөхцөл шаардлагыг тодорхойлох, тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрлийг олгох, олгохоос татгалзах, тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох, бүртгэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

ЖУРМЫН БҮТЭЦ

1

Нийтлэг үндэслэл

2

Тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл шаардлага

3

Тусгай зөвшөөрөл олгох, олгохоос татгалзах

4

Тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, сэргээх хүчингүй болгох

5

Зөвшөөрөл олгох, олгохоос татгалзах, хүчингүй болгох

6

Арилжаа эрхлэх этгээдийн холбогдох бүртгэл

7

Хяналт хариуцлага

ИРГЭНХҮҮ

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

Тусгай зөвшөөрөл гэдэг нь тодорхой төрлийн аж ахуйн үйл ажиллагааг тогтоосон хугацаа, нөхцөл, шаардлагын дагуу эрхлэн явуулах эрхийг иргэн, ашгийн ба ашгийн бус хуулийн этгээдэд эрх бүхий байгууллагаас олгосон албан ёсны баримт бичгийг хэлнэ¹.

ТӨРХҮҮ

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч этгээд тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд дараах үйл ажиллагааг эрхэлнэ:

Тайлбар

01

▶ Үнэт металл, үнэт чулууны арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа

▶ *Зөвхөн үнэт металл, үнэт чулууг худалдах, худалдан авах үйл ажиллагаа эрхэлнэ.

02

▶ Үнэт металл болон үнэт чулуугаар хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа

▶ *Үнэт эдлэл худалдах, худалдан авах үйл ажиллагаа эрхэлнэ.

03

▶ Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа

▶ *Дээрх үйл ажиллагаануудыг хамтад нь эрхлэх боломжтой

¹ Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1 дэх заалт.

* Тайлбар хэсэг

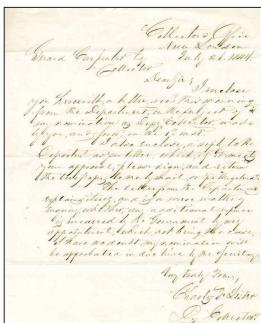

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ХҮСЭХЭД БИ ЯМАР БАРИМТ БИЧИГ БҮРДҮҮЛЭХ ШААРДЛАГАТАЙ ВЭ?

Та дараах баримт бичгийг бүрэн гүйцэд, үнэн зөв бүрдүүлэн Хороонд ирүүлнэ. Үүнд:

- 1/ Тусгай зөвшөөрөл хүссэн гараар бичсэн өргөдөл;
- 2/ Энэхүү журмын¹ 1 дүгээр хавсралтаар баталсан маягтын дагуу гаргасан өргөдөл;
- 3/ Нотариатаар гэрчлүүлсэн иргэний үнэмлэхийн хуулбар;
- 4/ Мөн журмын 12 дугаар хавсралтын дагуу гаргасан тодорхойлолт;
- 5/ Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох баримт бичиг²;
- 6/ Хорооноос баталсан сургалтын хөтөлбөрийн дагуу Холбооноос зохион байгуулагдсан сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцэж, сертификат авсан байх³;
- 7/ Мөн та өөрийн үйл ажиллагааг явуулах ажлын байртай байх хэрэгтэй бөгөөд түрээсийн байранд үйл ажиллагаа эрхэлдэг бол ТҮРЭЭСИЙН ГЭРЭЭГ, харин өөрийн өмчлөлийнх бол ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГИЙН ГЭРЧИЛГЭЭГ ирүүлнэ.

ТӨРХҮҮ

Самууны өмчийн үйлчилгээний 2023 оны 79 дугаар тогтоолын заавартаар баталсан "Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээр зориулалтын үйл ажиллагааг зохион байгуулах үйл ажиллагааг зохион байгуулах журмын" 5.3 дугаар заагаар

ХҮВЬ ХҮСЭГ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ АВАХ ХҮСЭГ БАРИМТ БИЧИГ БҮРДҮҮЛЭХ БАРИМТ БИЧИГНИЙ ЖАГСААЛТ

№	Баримт бичгийн төрөл	Хувиараа тоо
1	Энэхүү журмын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан маягтын дагуу үнэт металл, үнэт чулууны аржмаа эрхлэхийн үйл ажиллагаа эрхлэх зориулалтын үйл ажиллагаа	
2	Иргэний үнэмлэхийн нотолгооноор гэрчлүүлсэн хуулбар	
3	Энэхүү журмын 12 дугаар хавсралтын дагуу гаргасан тодорхойлолт	
4	Ажлын байр	

- ¹ Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл олголт, бүртгэлийн журам.
- ² Хорооны 179 дүгээр тогтоолоор баталсан "Банкнаас бусад санхүүгийн болон санхүүгийн бус бизнес, мөргөжлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгээр эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журам"
- ³ Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл олголт, бүртгэлийн журмын 2 дугаар зүйлийн 2.5.6

БҮРТГЭЛ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

**Дараах өөрчлөлтүүдийг оруулахын өмнө тухай бүр
Хороонд мэдэгдэж, бүртгүүлнэ.**

1/ Арилжаа эрхлэх этгээдийн хаяг өөрчлөгдөх;

БҮРДҮҮЛЭХ БАРИМТ БИЧИГ

**Арилжаа эрхлэх этгээдийн
хаяг өөрчлөгдөх**

Журмын 13-р хавсралт
дахь баримт бичиг

ИРГЭНХҮҮ

ХОЛБОГДОХ БАРИМТ БИЧГҮҮДИЙГ ХОРООНД ХЭРХЭН ИРҮҮЛЭХ ВЭ?

Холбогдох баримт бичгүүдийг цахимаар болон хэвлэмэл байдлаар Хороонд ирүүлнэ. Дараах зааврын дагуу зөвшөөрлийн цахим системээр холбогдох баримт бичгийг ирүүлээрэй.

ТӨРХҮҮ

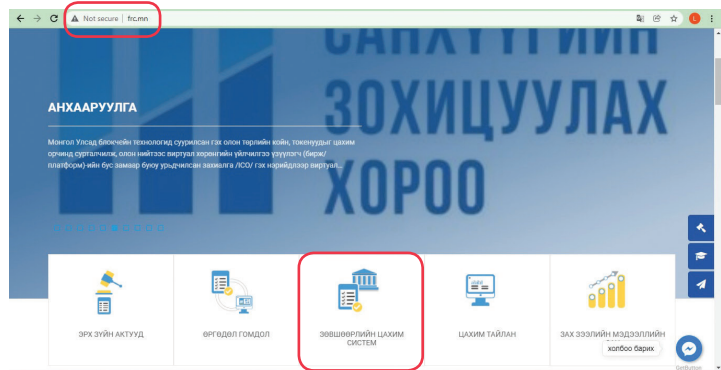
➤ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ЦАХИМ СИСТЕМЭЭР БАРИМТ БИЧИГ ИРҮҮЛЭХ ЗААВАР

АЛХАМ 1

www.frc.mn

ЗӨВШӨӨРЛИЙН
ЦАХИМ СИСТЕМ

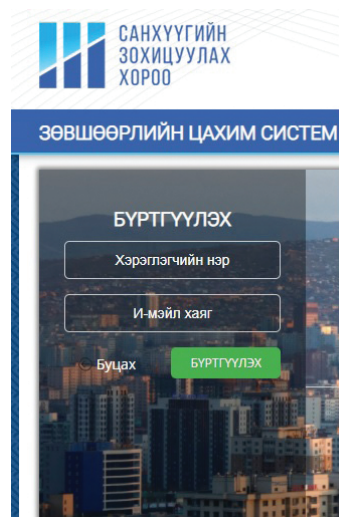
АЛХАМ 2

БҮРТГҮҮЛЭХ

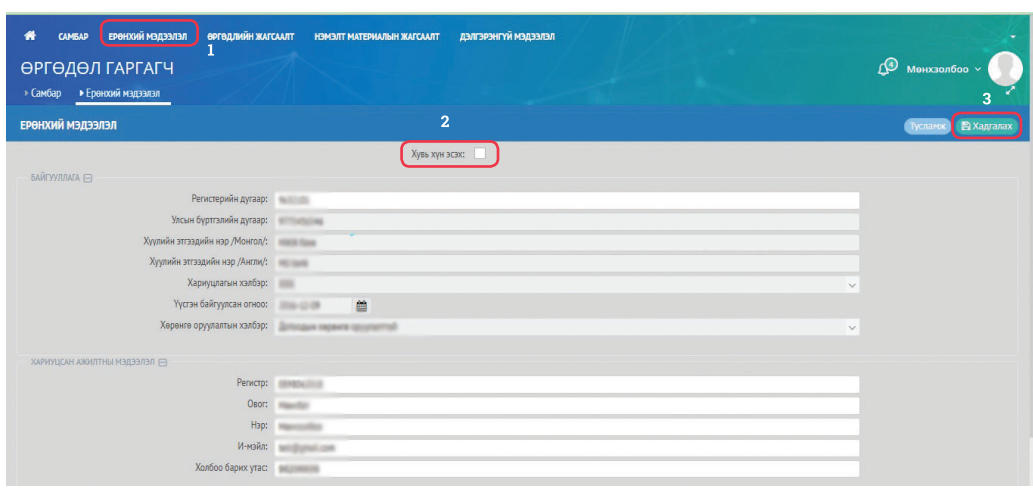
АЛХАМ 3

ХЭРЭГЛЭГЧИЙН НЭР:
Овог нэрээ бичнэ үү.
Дараагийн талбарт:
Утасны дугаараа
оруулна уу.
/нууц үг утасны
дугаарт очно/

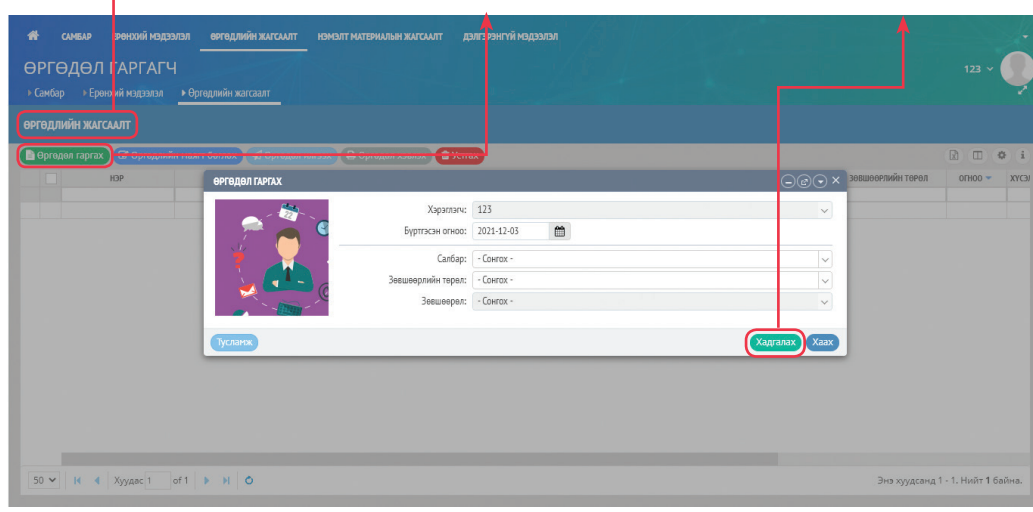
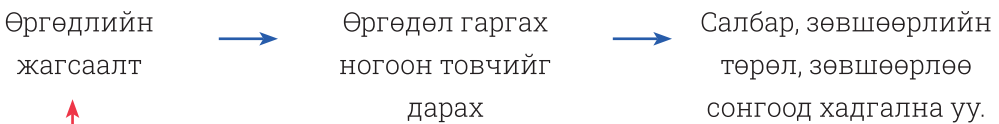

АЛХАМ 4

1. Ерөнхий мэдээлэл хэсгийг сонгоно уу.
2. Хувь хүн эсэх гэдгийг сонгож, холбогдох мэдээллийг оруулна уу.
3. Хадгалах товчийг дарна уу.

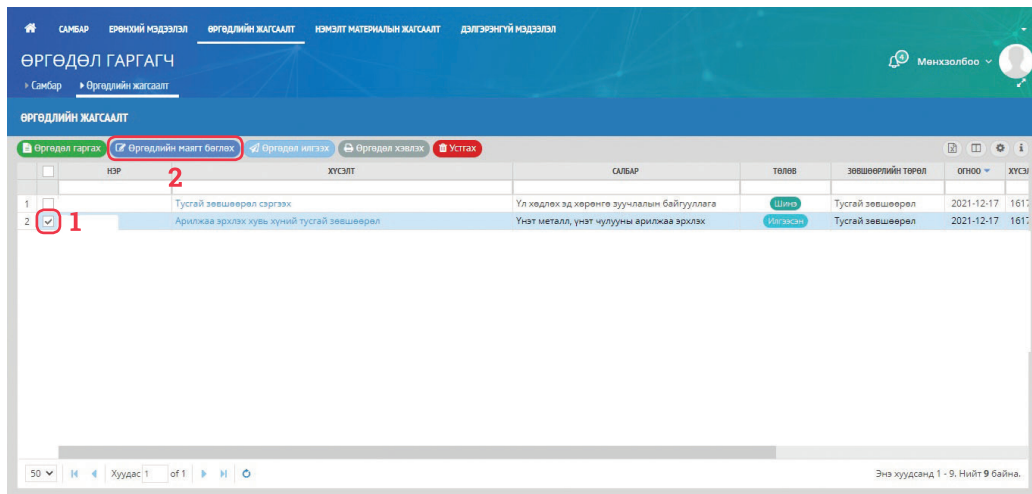

АЛХАМ 5

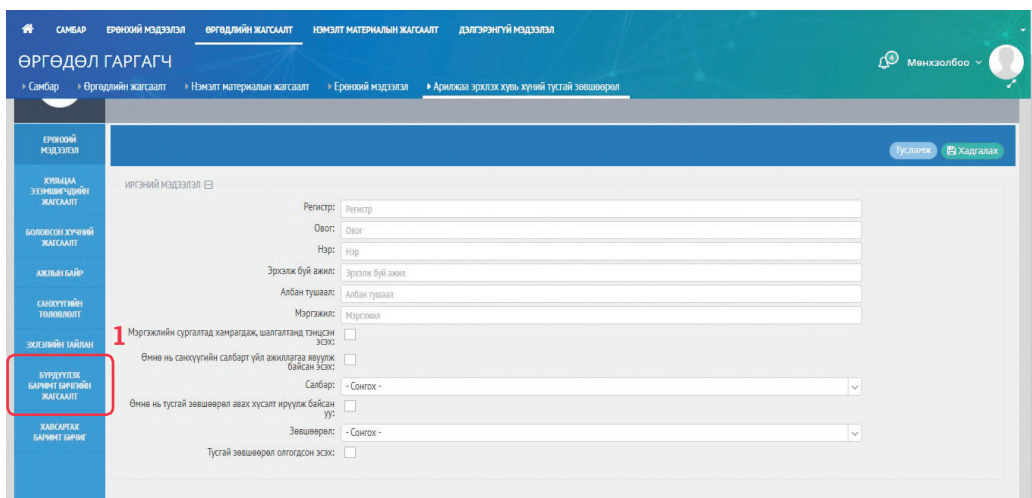
АЛХАМ 6

1. Үүссэн өргөдлийг сонгоно уу.
2. Өргөдлийн маягт бөглөх гэсэн товчийг дарна уу.

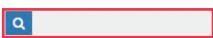

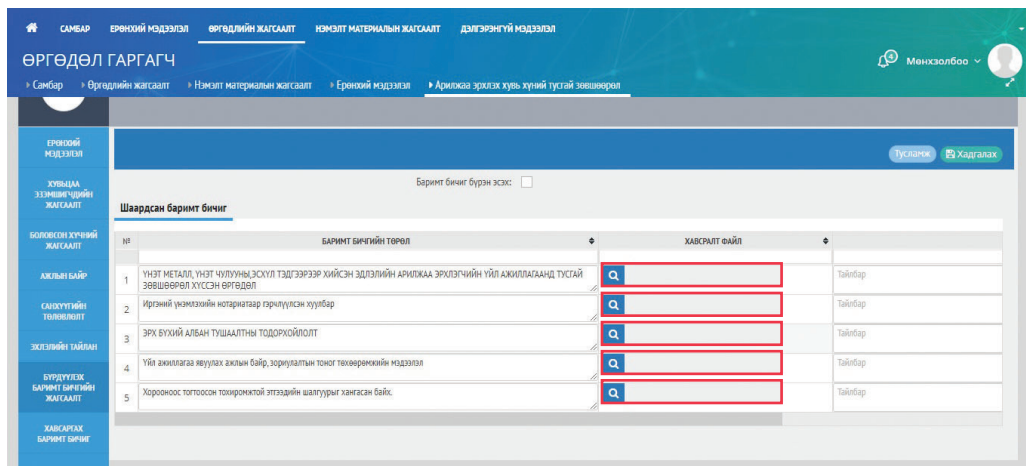
АЛХАМ 7

1. Бүрдүүлэх баримт бичгийн жагсаалтыг сонгоно уу.

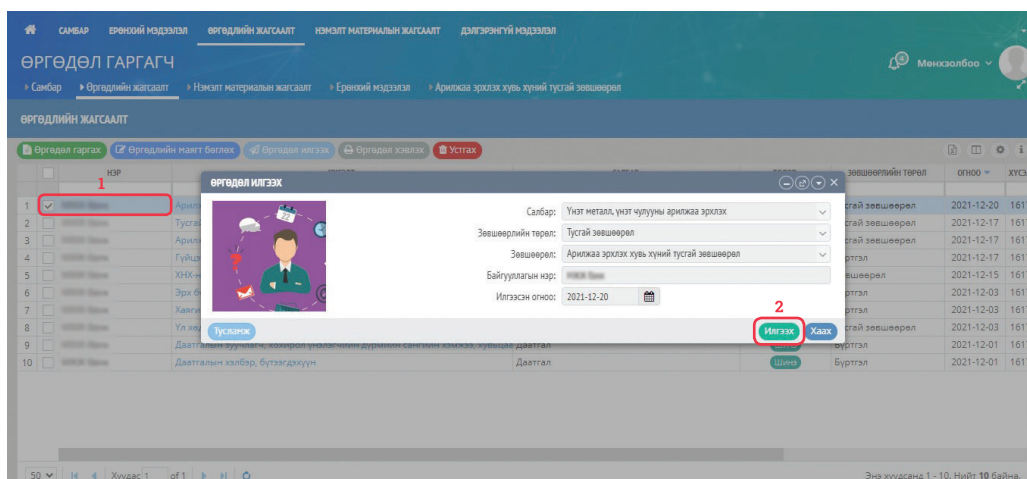
АЛХАМ 8

 Файл хавсаргах хэсэг (зөвхөн PDF өргөтгөлтэй файл хавсаргана)

АЛХАМ 9

1. Өргөдлийн жагсаалт хэсэгт үүсгэсэн хүсэлтийг сонгоно уу.
2. Илгээх товчийг дарна уу. (Илгээх үед тоон гарын үсэг /token/ шаардлагагүй.)
3. Илгээсэн тохиолдолд «ТӨЛӨВ» илгээсэн болж өөрчлөгдөхийг анхаарна уу!

▶ ИРҮҮЛСЭН БАРИМТ БИЧГИЙГ ШИЙДВЭРЛЭХ ҮЙЛ ЯВЦ

01

- ▶ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ХҮССЭН ХҮСЭЛТ ХОЛБОГДОХ БАРИМТ БИЧГИЙГ ХОРООНЫ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ЦАХИМ СИСТЕМД БОЛОН БИЧИГ ХЭРЭГТ БҮРТГҮҮЛНЭ.

02

- ▶ ХҮСЭЛТИЙГ ЖУРАМД ЗААСАН ХУГАЦААНД ХЯНАНА: /30+14 ХОНОГ/

03

- ▶ ХОРОО ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОНО.

04

- ▶ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙГ ХУГАЦААГҮЙГЭЭР ОЛГОХ БӨГӨӨД ТУС ШИЙДВЭРТ ТУХАЙН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН ЭРХЛЭХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРЛИЙГ ТОДОРХОЙ ТУСГАНА.

05

- ▶ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОЖ, НЭГДСЭН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭНЭ.

06

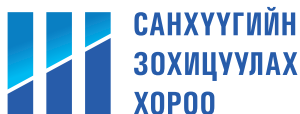
- ▶ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГАД БҮРТГҮҮЛСНЭЭР ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭХЛҮҮЛСЭНД ТООЦНО. /15 ХОНОГИЙН ДОТОР/

07

- ▶ ХОРОО ЭНЭХҮҮ ЖУРМЫН 3 ДУГААР ЗҮЙЛИЙН 3.9-Д ЗААСАН ҮНДЭСЛЭЛЭЭР ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХООС ТАТГАЛЗАНА.¹

¹ Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл олголт, бүртгэлийн журам.

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ЗАЙНЫ БОЛОН ГАЗАР ДЭЭРХ ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ ХИЙХ ЖУРАМ

Энэхүү журмын зорилго нь Санхүүгийн зохицуулах хорооноос үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн байдалд хяналт, шалгалт хийж, холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, учирч болзошгүй эрсдэлийн түвшинг тодорхойлон үнэлгээ, дүгнэлт өгч, илэрсэн зөрчил дутагдалд холбогдох арга хэмжээ авахад оршино.

ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ ТҮҮНИЙ ТӨРӨЛ, ХЭРЭГЖИЛТ

- 1 Зайны хяналт, шалгалт
- 2 Газар дээрх хяналт, шалгалт
- 3 Мэдээ, тайлан
- 4 Тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох

ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

ГАЗАР ДЭЭРХ ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

Газар дээрх хяналт, шалгалтаар арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа нь холбогдох хууль тогтоомж, журам зааварт нийцэж байгаа эсэхийг газар дээр нь баримтаар тогтоож, илэрсэн зөрчил дутагдалд холбогдох арга хэмжээг авна.

ЗАЙНЫ ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

Зайны хяналт, шалгалтаар салбарын болон арилжаа эрхлэгчийн болзошгүй эрсдэлийг тодорхойлж, эрсдэлийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авна.

ИЖ БҮРЭН ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

Баталсан удирдамжийн хүрээнд холбогдох баримт бичигт тулгуурлан арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагааг бүхэлд нь хамруулж, үнэлэлт, дүгнэлт өгнө.

Хорооны 182 дугаар тогтоолоор баталсан журмын 3.6.1-3.6.10 –т заасан баримт бичгийг шаардана

ХЭСЭГЧИЛСЭН ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

Харилцагчдаас болон холбогдох бусад байгууллагаас ирсэн өргөдөл, гомдол, мэдээлэл, эсхүл Хорооноос шалгах шаардлагатай гэж үзсэн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлыг шалгаж үнэлэлт, дүгнэлт өгнө.

Хэсэгчилсэн хяналт, шалгалтад хамрагдах арилжаа эрхлэгчээс удирдамжид заасан баримт бичгийг шаардана¹.

¹ "Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд зайны болон газар дээрх хяналт, шалгалт хийх журам"-ын 3 дугаар зүйлийн 3.8.

▶ ЗАЙНЫ ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

Ирүүлсэн тайлан, мэдээг хянаж, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх

Тайлан, мэдээг ирүүлээгүй, ирүүлсэн тайлан, мэдээ шаардлага хангаагүй бол ЭБАТ-д шаардлага тавих

Хугацаатай үүрэг даалгавар өгөх

Шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт тайлбар, мэдээлэл, холбогдох баримт бичгийг шаардах

ТАЙЛАН, МЭДЭЭГ ХЭЗЭЭ ТАЙЛАГНАХ ЁСТОЙ ВЭ?

ЖИЛИЙН ТАЙЛАН

Дараа оны 02 дугаар сарын 10-ны дотор

ХАГАС ЖИЛИЙН ТАЙЛАН

7 дугаар сарын 20-ны дотор

МЭДЭЭ

/1-р улирал/
4 дүгээр сарын 10

/2-р улирал/
7 дугаар сарын 10

/3-р улирал/
10 дугаар сарын 10

/4-р улирал/
01 дүгээр сарын 10

➤ МЭДЭЭ, ТАЙЛАН ИРҮҮЛЭХ ЗААВАР

1

WWW.FRC.MN
цахим хаяг

2

Цахим
тайлан

3

Мастер
файлаар
илгээх

4

Вебээр
илгээх

МЭДЭЭ, ТАЙЛАН ИРҮҮЛЭХДЭЭ АНХААРВАЛ ЗОХИХ МЭДЭЭЛЭЛ

- ▶ Тусгай зөвшөөрөлгүй үйл ажиллагаатай холбогдох тайлан, мэдээг тайлагнахгүй байх;
- ▶ Файлын төрөл MS EXCEL 97-2003 байх;
- ▶ Огноог 0000/CC/ӨӨ гэж тэмдэглэх;
0000-он, CC-сар, ӨӨ-өдөр
- ▶ Тайлангийн нэгжийн оронг анхаарах;
- ▶ Нүдэнд аливаа бодолт хийхгүй, зөвхөн гараас анхны утга оруулах;
- ▶ Тайлан, мэдээг илгээхдээ тайлангийн маягтыг тухай бүр www.frc.mn цахим хаягаас шинээр татах;

➤ МЭДЭЭЛЭХ ҮҮРГЭЭ БИЕЛҮҮЛЭХ

МӨНГӨ УГААХ БОЛОН ТЕРРОРИЗМЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХТЭЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН 4 ДҮГЭЭР ЗҮЙЛИЙН 4.1-д “Дараах этгээд энэ хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан гүйлгээний талаар энэ хуулийн 16.1-д заасан Санхүүгийн мэдээллийн албанд мэдээлэх үүрэгтэй гэж заасан.

Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх гэмт хэргийг яаж багасгах вэ?

МЭДЭЭЛЭХ ҮҮРЭГТЭЙ ЭТГЭЭДҮҮД хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлэх хэрэгтэй.

Ямар гүйлгээг мэдээлэх вэ?

Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-7.5-д заасан гүйлгээг «Санхүүгийн мэдээллийн алба»-д мэдээлнэ.

01

20 САЯ ТӨГРӨГ БОЛОН ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ҮНИЙН ДҮН БҮХИЙ ГҮЙЛГЭЭ

Энэ төрлийн бэлэн мөнгөний болон гадаад төлбөр тооцооны мэдээллийг гүйлгээ хийснээс хойш ажлын 5 өдрийн дотор мэдээлэх;

02

СЭЖИГЛЭСЭН ЭСХҮЛ МЭДСЭН

Хөрөнгө, гүйлгээ, гүйлгээ хийх оролдлогыг мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй, эсхүл гэмт хэрэг үйлдэж олсон мөнгө гэдгийг сэжиглэсэн, эсхүл мэдсэн бол 24 цагийн дотор мэдээлэх;

03

Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх болон терроризмтой тэмцэх тухай хуулийн 13, 14 дүгээр зүйлд заасан этгээд мэдээллийг Санхүүгийн мэдээллийн албанд ирүүлэх;

04

МЭДЭЭЛЭХ

Монголбанкны Ерөнхийлөгч, хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний хамтран баталсан мэдээлэл өгөх журмын дагуу тодорхой гүйлгээ, түүнд оролцогч талуудын тухай мэдээллийг холбогдох байгууллагад гаргаж өгнө.

WWW.FRC.MN

56-264444

WEBMASTER@FRC.MN

www.facebook.com/FRC.of.Mongolia

Засгийн газрын 4-р байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160